

Universiteit
Utrecht

Onderwijsadvies & Training

Professionaliseringsaanbod voor het voortgezet onderwijs

SCHOOLJAAR 2024-2025

Goed onderwijs en goede docenten maken het verschil

Het onderwijs blijft veranderen. Ook dit jaar zijn er weer interessante onderwijsvraagstukken waar je als school mee te maken kunt krijgen. Hoe ga je bijvoorbeeld om met AI in de klas? Of hoe organiseer je onderwijs waarbij er meer van de zelfregulatie van een leerling gevraagd wordt? Vanuit een breed onderwijskundig perspectief denken wij mee over dit soort vraagstukken, en ondersteunen we leidinggevend, docenten, mentoren en decanen bij het behalen van hun doelen.

DE WAARDE VAN WETENSCHAP VOOR DE PRAKTIJK

Door de combinatie van onze wetenschappelijke basis en jarenlange praktijkervaring in het onderwijs, kunnen we situaties snel in kaart brengen en tot de kern van de vraag komen. Bij het doorgronden van een onderwijsvraagstuk bekijken we verschillende invalshoeken. We streven naar duurzame interventies met blijvende impact.

VOOR ELKE VRAAG EEN PASSEND TRAJECT

Of het nu gaat om docentprofessionalisering of het realiseren van een onderwijsvernieuwing: samen bepalen we wat het meest geschikte traject is. Wij onderzoeken eerst de vraag die er ligt vanuit de school, en kijken dan samen wat de best passende oplossing is. Dat kan een scholingstraject zijn, maar ook een adviestraject of de begeleiding van docentonderzoek.

ONS TEAM

Ons vo-team bestaat uit betrokken adviseurs/trainers, met een brede onderwijskundige achtergrond. We hebben experts in huis op het gebied van onder meer toetsing, differentiëren, pedagogisch-didactisch handelen en leren onderzoeken. Ook hebben we veel ervaring in de onderwijspraktijk, bijvoorbeeld als docent.

ONS AANBOD

In deze brochure lees je meer over ons professionaliseringsaanbod, waarbij geldt dat we altijd zoveel mogelijk maatwerk bieden en vaak incompany werken. Daarnaast adviseren wij over de vele onderwijskundige vraagstukken die op een school af komen.

We kijken ernaar uit om samen aan de slag te gaan!

Namens Onderwijsadvies & Training,

Frans Prins • Wetenschappelijk directeur

Claudy Oomen en Steven Raaijmakers • Adviseurs voortgezet onderwijs

1. ACADEMISCHE VAARDIGHEDEN EN ONDERZOEKSVAADIGHEDEN	6
• Onderzoeksdidactiek: onderzoeksvaardigheden ontwikkelen in vwo én havo • Begeleiden en beoordelen van profielwerkstukken • Didactiek van academische vaardigheden • Onderwijs ontwerpen voor academische vaardigheden	
2. DATA IN DE SCHOOL BETER BENUTTEN	8
• Data team op school opzetten en begeleiden • Datageïnformeerd werken voor vaksectievoorzitters • Cursus Data in de school	
3. TOETSEN EN TOETSBELEID	10
• Leergang toetsexpertise • Begeleiding en advies over toetsbeleid	
4. LEREN VAN EN MET COLLEGA'S	12
• Intervisie met collega's • Lesson Study • Coachen van startende collega's: professionalisering van docentcoaches	
5. PEDAGOGISCH-DIDACTISCH HANDELEN	14
• Motiveren en activeren van leerlingen • Vragenlijst Interpersoonlijk Leraarsgedrag (VIL) • Beeldcoachtraject • Differentiëren in een nieuw perspectief	
6. CLIL (TWEETALIG ONDERWIJS)	16
• CLIL Complete • CLIL Coaching course • CLIL Quick Scan • Inspection visits • CLIL/EMI: Train-the-Trainer	
7. AANSLUITING VO-WO	18
• Workshop(reeksen) voor decanen en mentoren • Gastcolleges op school: de Rector's League • Themabijeenkomsten • Advies en ondersteuning	
OVER ONS	20

Academische vaardigheden en onderzoeksvaardigheden

Havo en vwo bereiden leerlingen voor op het hoger onderwijs. Naast vakinhoudelijke kennis moeten leerlingen ook vaardigheden ontwikkelen die hen in staat stelt om zelf praktijkgerichte of wetenschappelijke kennis te ontwikkelen. Het doorlopen van de onderzoekscyclus kan hierbij helpen, waarbij het de uitdaging is om de ontwikkeling van academische en onderzoeksvaardigheden te koppelen aan een relevante context. Daarom is het van belang dat docenten leerlingen ervaring laten opdoen met deze vaardigheden in de context van hun eigen vak. Wij ondersteunen docenten van alle vakken bij het ontwikkelen van uitdagende opdrachten voor leerlingen om deze vaardigheden te ontwikkelen. Daarnaast leren we docenten hoe ze leerlingen kunnen begeleiden en beoordelen bij de uitvoering van die opdrachten.

ONDERZOEKSDIDACTIEK: ONDERZOEKSVAARDIGHEDEN ONTWIKKELEN IN VWO ÉN HAVO

Als docent help je je leerlingen om zich te ontwikkelen tot aankomende studenten in hbo of wo. Vwo-leerlingen leer je de beginselen van wetenschappelijk onderzoek, en havo-leerlingen leer je hoe je onderzoeksvaardigheden toepast in een praktische beroepsgerichte situatie. In deze leergang is voor beide doelgroepen aandacht. Je volgt deze leergang van zes dagdelen samen met collega's van je eigen school. Je leert eenzelfde onderzoekstaal te spreken, en eisen aan leerling-onderzoek af te stemmen, waarbij je rekening houdt met de eindtermen in de examenprogramma's. Het hoofddoel is om te leren hoe je leerlingen binnen je eigen vak zelf (kleinschalig) onderzoek kan laten opzetten en uitvoeren, en hoe je hen daarbij begeleidt en beoordeelt. Er is aandacht voor zowel het vakspecifieke als het vakoverstijgende karakter van onderzoek doen. De leergang kan uitgebreid worden met een ontwikkeltraject, waarbij docenten gezamenlijk een onderzoeksleerlijn ontwikkelen van brugklas tot profielwerkstuk.

BEGELEIDEN EN BEOORDELEN VAN PROFIELWERKSTUKKEN

Het begeleiden van leerlingen bij hun profielwerkstuk in havo en vwo is een leuke maar soms ook lastige uitdaging. Misschien heb je als docent vragen als: Hoe daag ik mijn leerlingen uit het onderzoeksproces zoveel mogelijk in eigen hand te nemen? Hoe geef ik effectief feedback? Hoe kan

ik de beperkte begeleidingstijd het beste benutten en hoe zorg ik voor een 'eerlijke' beoordeling die leerlingen houvast geeft in hun leerproces? In deze cursus van vier dagdelen ontdek je de antwoorden op deze vragen en hoe je dit kunt toepassen. We besteden ook aandacht aan hoe je met je eigen collega's hierover afstemming kan bereiken. Er is uiteraard ook ruimte voor eigen leervragen.

DIDACTIEK VAN ACADEMISCHE VAARDIGHEDEN

Als vwo-docent wil je je leerlingen goed voorbereiden op een universitaire studie. Welke academische vaardigheden verwacht de universiteit? In deze cursus leer je hoe je leerlingen kunt stimuleren om kritisch te lezen, de kern uit teksten te halen en vast te stellen of een bewering goed onderbouwd is. Ook leer je hoe je goede schrijfopdrachten maakt, waarbij leerlingen kritisch nadenken over de inhoud en tegelijkertijd hun schrijfvaardigheid verbeteren. Je werkt aan opdrachten die je direct kunt toepassen in je lessen. Je volgt deze cursus met je eigen team. De omvang is afhankelijk van de specifieke insteek die de school kiest.

ONDERWIJS ONTWERPEN VOOR ACADEMISCHE VAARDIGHEDEN

Academische vaardigheden zoals een onderzoekende aanpak, kritisch denken en reflecteren staan hoog op de agenda in de bovenbouw vwo van veel scholen. Leerlingen ontwikkelen deze vaardigheden niet vanzelf. Scholen die academische vaardigheden beter in het curriculum willen integreren, moeten allereerst bepalen om welke vaardigheden het gaat, en welke prioriteit hebben. Vervolgens moet bepaald worden hoe die vaardigheden tot ontwikkeling kunnen komen. Een manier om hier systematisch aan te werken is door leerlingen de onderzoekscyclus te laten doorlopen in verschillende contexten. Maar soms is het juist nodig om bepaalde deelvaardigheden afzonderlijk van elkaar te onderwijzen. In onze leergang ondersteunen wij ontwikkelteams bij het maken van die keuzes. De leergang leidt toe naar een samenhangend leerjaar en vakoverstijgend lesaanbod voor academische vaardigheden.

Contactpersoon: Joris Veenhoven
j.veenhoven@uu.nl • 06-45234499
uu.nl/onderwijsadviesentraining/vo

Lezen: Eureka! Didactiek voor het leren onderzoeken in het vwo én havo

Eureka! is een handboek voor docenten havo en vwo die hun leerlingen de beginselen van het ‘zelf onderzoek doen’ willen bijbrengen, ingebed in een doorlopende leerlijn. Naast theoriegericht onderzoek is er ook aandacht voor ontwerpgericht onderzoek. Dit type onderzoek sluit goed aan op wat de havoleerling nodig heeft om zich voor te bereiden op het hoger beroepsonderwijs. Maar ook voor vwo-leerlingen is ervaring met ontwerpgericht onderzoek heel nuttig. Het handboek bevat verder uitgewerkte voorbeelden uit alle schoolvakken van onder meer onderzoekstaken, onderzoeksvragen, werkplannen en beoordelingscriteria. *Meer lezen of bestellen? Kijk op uu.nl/eureka.*

Het Keuzemenu Onderzoek

Hulpmiddel voor leerlingen en docenten om hun onderzoeksaanpak te bepalen bij een onderzoeksvraag (Wientjes & Veenhoven, 2023)

Data in de school beter benutten

Op scholen zijn veel data beschikbaar over leerlingen, zoals toetsresultaten, examenresultaten en doorstroomgegevens. Analyse van deze data kan waardevolle informatie geven, bijvoorbeeld over wat leerlingen nodig hebben bij een bepaald vak of over de oorzaken van tegenvallende resultaten. Dit helpt een school of vaksectie beter onderbouwde beslissingen te nemen. Wij helpen scholen en besturen op verschillende niveaus om de juiste vragen te stellen, passende analyses te doen en concrete vervolgacties te plannen.

DATA TEAM OP SCHOOL OPZETTEN EN BEGELEIDEN

Een data team ondersteunt vaksecties, teamleiders en de schoolleiding bij vraagstukken die leven op school. Idealiter bestaat dit team uit een school-/teamleider, een data-expert of -coach en enkele docenten met interesse voor analyse en kwaliteitsverbetering. Wij begeleiden bij het opzetten van een data team, bij het toegankelijk maken van resultaten van anderen binnen de school, bij het uitvoeren van analyses bij specifieke vragen en bij het initiëren van vervolgacties naar aanleiding van de resultaten. Een goede vraag stellen is daarbij een belangrijk uitgangspunt. Ook oefenen we de 'datadialoog', waarbij de data teamleden anderen leren om de resultaten goed te interpreteren.

DATAGEINFORMEERD WERKEN VOOR VAKSECTIEVOORZITTERS

Vaksectievoorzitters hebben op veel scholen een belangrijke rol. Zo houden ze zicht op de leerlingresultaten, en stellen de belangrijkste ontwikkelpunten voor de sectie vast. In dit traject leren vaksectievoorzitters de resultaten van leerlingen op toetsen goed in beeld te brengen, en om opvallendheden en hiaten te signaleren en deze verder te analyseren. Hierbij maken we gebruik van de 'datadialoog', waarbij je de resultaten op een open manier leert bespreken met de sectieleden. De resultaten uit de analyse kunnen aanleiding zijn om een nadere analyse te doen (zoals een toetsanalyse), of om het curriculum op bepaalde punten kritisch te bekijken: waar lopen de leerlijnen bijvoorbeeld niet goed door? Je doorloopt deze stappen en verwerkt de ontwikkelpunten in een vaksectieplan.

CURSUS DATA IN DE SCHOOL

In deze cursus leer je hoe je data van je school, zoals leerresultaten en doorstroomgegevens, op een zinvolle manier kunt analyseren én benutten om je onderwijs te verbeteren. We besteden aandacht aan data-analyse, maar ook aan de schoolorganisatie en lerende cultuur. Deelnemers werken met vraagstukken en data van hun eigen school. Je leert hoe je van een praktijkprobleem binnen de school of je vak tot een onderzoekbare vraag komt, welke data je nodig hebt om hier antwoord op te geven, hoe je passende analyses doet en hoe je op basis hiervan een voorstel formuleert voor verbeteracties voor een vakgroep, team of de schoolleiding. De data haal je voornamelijk uit het schooladministratiesysteem, en analyses leer je uitvoeren met Excel. Toetsanalyse komt aan bod als hier vraag naar is.

Start: najaar 2024 (in Utrecht)

Data-analyse geeft waardevolle informatie over wat leerlingen nodig hebben.

Contactpersoon: Judith Loopers
j.h.loopers@uu.nl • 06-18509740
uu.nl/onderwijsadviesentraining/vo

Aan de slag met je eigen onderzoeksvraag

Docenten die de cursus Data in de School volgen, gaan aan de slag met hun eigen onderzoeksvragen en analyses. Zo deed een van onze deelnemers onderzoek naar hoe het leerlingen in de bovenbouw vwo vergaat, die voor wiskunde A of B moeten kiezen. De onderzoeksvraag van de wiskundesectie was: In hoeverre is er een noodzaak om het criterium voor het mogen kiezen van wiskunde B in het vwo aan te passen? Uit de analyse van de docent bleek dat een aanzienlijk deel van de leerlingen die wiskunde B kiest, gedurende de bovenbouw afstroomt, doubleert of met een onvoldoende voor wiskunde B in 6 vwo belandt. Slechts één van de leerlingen die tegen het vakadvies in wiskunde B heeft gekozen, scoort een voldoende in 6 vwo. Hieruit concludeerde de docent dat het raadzaam is om het advies beter te handhaven.

Toetsen en toetsbeleid

De afgelopen jaren zijn scholen steeds kritischer naar hun toetsing gaan kijken. Wat toetsen we precies en op welke manier? Stellen we op een betrouwbare manier vast wat leerlingen geleerd hebben? Kunnen we iets doen aan de hoeveelheid toetsen die we afnemen? Wij helpen scholen bij het vormgeven van de toetsen op school via trainingen, begeleiding en advies.

BEGELEIDING EN ADVIES OVER TOETSBELEID

We begeleiden en adviseren scholen die hun toetsbeleid willen ontwikkelen of herzien. Onderwerpen waarbij wij ondersteunen zijn bijvoorbeeld:

- inventarisatie van huidige toetsen op school;
- afstemming op school bereiken over aantal toetsen, type toetsen en wijze van beoordeling werkend vanuit een visie;
- op een andere manier zicht krijgen op het leren, bijvoorbeeld door meer formatief handelen en minder summatief toetsen;
- een toetslijn ontwikkelen als middel voor het behalen van langere termijn leerdoelen en/of eindtermen;
- online toetsen of alternatieve toetsvormen ontwikkelen (zoals open boektoetsen of take home exams).

LEERGANG TOETSEXPERTISE

In deze leergang doorlopen docenten of sectie-leiders de hele toetscyclus, en ontwikkelen zij een toets die ze vervolgens afnemen en evalueren. De inhoud van de leergang stemmen we af op de wensen van de deelnemers. In deze leergang staat summatieve toetsing centraal, maar formatief handelen kan ook aan bod komen. We bieden de leergang aan voor één school of bestuur. Je leert:

- toetsen ontwerpen voor je eigen vak, die passen bij de leerdoelen en die voldoen aan de kwaliteits-eisen (validiteit, betrouwbaarheid, gebruiksgemak, transparantie);
- de kwaliteit van toetsen te evalueren;
- toetsresultaten accuraat te interpreteren en beoordelen;
- de resultaten van toetsing te benutten voor het verbeteren van het onderwijs.

IN DE PRAKTIJK

Toetsen op twee niveaus

Bij het Yuverta vmbo in Amsterdam-West vroegen ze zich of er toetsen gemaakt konden worden om leerlingen op twee niveaus te toetsen. Zo zouden docenten beter zicht krijgen op de potentie van leerlingen. Tijdens de werksessies met Onderwijsadvies & Training doorliepen verschillende secties de toetscyclus. Ze combineerden hun eigen inzichten met bestaand onderzoek, en konden zo zelf beoordelen of hun toetsen op twee niveaus voldeden aan de kwaliteitseisen. De docenten leerden tijdens de sessies om kritisch te kijken naar de kwaliteit van hun toetsen.

Wij helpen scholen bij het vormgeven van de toetsen op school via trainingen, begeleiding en advies.

Contactpersoon: Steven Raaijmakers
s.f.raaijmakers@uu.nl • 06 11 305 901
uu.nl/onderwijsadviesentraining/vo

Leren van en met collega's

Leren van en met collega's heeft vele voordelen. Als team werk je samen aan professionele vaardigheden en kennis. Doordat je samen afspreekt, kom je ook echt toe aan professionalisering. Startende docenten profiteren van de ervaring van collega's, en meer ervaren leraren profiteren van de nieuwe kennis en het enthousiasme van starters. En het is nog gezellig ook! Wij bieden begeleiding en trainingen aan die aansluiten op de lespraktijk, bij leerlingen en bij de leerwens van docenten.

INTERVISIE MET COLLEGA'S

Intervisie wordt steeds vaker ingezet als manier om met en van elkaar te leren: docenten leggen elkaar een situatie uit de praktijk voor die in kleine groepen op intensieve wijze wordt besproken. Een veilige leeromgeving en heldere technieken zijn voorwaarden om intervisie te laten slagen. In dit incompanytraject werken we met drie intervisievormen: het stellen van vragen (de incidentmethode), tekenen, en een opstelling met poppetjes en ander materiaal. Daarnaast bieden we video-intervisie aan: docenten maken een lesopname en analyseren samen fragmenten hieruit, onder begeleiding van een van onze gecertificeerde beeld- en didactisch coaches.

LESSON STUDY

Lesson Study is een praktijkonderzoek dat je samen met collega's uitvoert. Het draait om systematisch en kritisch kijken naar de eigen lespraktijk, zodat je daarvan kunt leren. De basis is een vraag uit de praktijk over het leren van leerlingen. Vervolgens zoek je als team nieuwe invalshoeken en ontwerp je een les. Tijdens het geven van die les worden gegevens verzameld via observaties, met vragenlijsten of uit opdrachten die leerlingen gemaakt hebben. De inzichten die dit oplevert gebruik je vervolgens om de les aan te scherpen en opnieuw te geven en te onderzoeken.

COACHEN VAN STARTENDE COLLEGA'S: PROFESSIONALISERING VAN DOCENTCOACHES

Het coachen van startende leraren kan zorgen voor een plezierige start van hun loopbaan, minder uitval en meer effectiviteit van het lesgeven. Deze training kent drie hoofdcomponenten. Ten eerste kijken we naar de verschillende rollen van de docent en de vertaling naar concreet docentgedrag. Ten tweede behandelen we op interactieve wijze een theoretische basis (bijvoorbeeld over motivatie en leerprocessen) en hoe je die kan inzetten bij het coachen. Ten derde oefenen we met het observeren van lessen, het voeren van coachingsgesprekken en het geven van feedback. Deelnemers krijgen (peer) feedback op het eigen functioneren aan de hand van videofragmenten van zelf gevoerde coachingsgesprekken. Daarnaast bespreken we met behulp van intervisie de ervaringen met coachen. De training bestaat uit zes hele dagen.

Start: najaar 2024 en voorjaar 2025

Leren van en met collega's ligt inhoudelijk dicht bij de lespraktijk, bij leerlingen en bij de leerwens van docenten.

Contactpersoon: Karin Smit
k.smit@uu.nl • 06-12798916
uu.nl/onderwijsadviesentraining/vo

Pedagogisch-didactisch handelen

Hoe vergroot je de effectiviteit van lesgeven zodat leerlingen meer leren? Het vraagt om een goed contact met leerlingen, activerende en motiverende werkvormen die passen bij de doelen van de les, een balans tussen het bieden van autonomie en structuur, vaardigheid in vraagtechniek en in het geven van feedback. Met een breed repertoire van pedagogische en didactische kennis en vaardigheden kun je als docent je leerlingen in de klas beter bieden wat ze nodig hebben. Wij ondersteunen hierbij met cursussen en trainingen, videocoaching en met de Vragenlijst Interpersoonlijk Leraarsgedrag die inzicht geeft en aanzet tot reflectie.

MOTIVEREN EN ACTIVEREN VAN LEERLINGEN

Motivatie speelt bij leren een grote rol. In dit traject laten we zien dat, naast intrinsieke motivatie, veel motivatoren bestaan waar docenten gebruik van kunnen maken om leerlingen te motiveren, zoals het opwekken van tijdelijke interesse en het tonen van het nut en de waarde van een opdracht. Onderzoek naar het geheugen laat daarnaast zien dat het activeren van leerlingen, met bijvoorbeeld werkvormen en vraagtechniek, ervoor zorgt dat kennis en vaardigheden in ons langetermijngeheugen terechtkomen. In dit traject werken docenten aan een toolkit met manieren die helpen om leerlingen te activeren en motiveren. Je (her)ontwerpt (een deel van) je lesmateriaal en probeert dit in de eigen lespraktijk uit. Tot slot wordt daarop gereflecteerd en worden ervaringen uitgewisseld, die leiden tot een plan van aanpak.

VRAGENLIJST INTERPERSOONLIJK LERAARSGEDRAG (VIL)

De Vragenlijst Interpersoonlijk Leraarsgedrag (VIL) brengt docentgedrag in kaart, en meer specifiek de omgang tussen docent en leerlingen op gebied van relatie en regie. Leerlingen vullen in hoe zij het gedrag van de docent ervaren (leerlingbeeld), en de docent vult dit in voor zichzelf (zelfbeeld) en hoe het eigen handelen er bij voorkeur uitziet (ideaalbeeld). De verschillen tussen de drie perspectieven vormen het uitgangspunt voor reflectie, en het werken aan de eigen ontwikkeling. Wij ondersteunen hierbij door middel van coaching, scholing of advies.

Wil je inzicht in de omgang tussen een schoolleider en medewerkers? Hiervoor is de Vragenlijst Interpersoonlijk Schoolleidersgedrag (VIS) beschikbaar.

BEELDCOACHTRAJECT

Wil je meer zicht op hoe je jouw didactische kwaliteiten inzet? Weten hoe je de interactie met leerlingen kunt optimaliseren? Of wil je oefenen met het geven van feedback? In een beeldcoachtraject staat jouw eigen onderwijs centraal. Je wordt gecoacht door een gecertificeerd beeld-/didactisch coach aan de hand van opnames van jouw onderwijs. Inzichten die je opdoet zijn direct toepasbaar in je eigen onderwijspraktijk. Beeldcoaching kan worden ingezet bij klassikale lessen of begeleidingsgesprekken met leerlingen.

DIFFERENTIËREN IN EEN NIEUW PERSPECTIEF

Differentiëren - rekening houden met verschillen tussen leerlingen - kun je vanuit verschillende perspectieven doen. In dit traject laten we zien hoe je dit vanuit verschillende uitgangspunten aanpakt: 1. werken met verschillende niveaus, bijvoorbeeld bij opdrachten; 2. formatief handelen; 3. variatie in je didactiek aanbrengen (autonomie en structuur). Deelnemers werken één van deze perspectieven uit voor hun eigen onderwijs en passen dit toe in een pilot in hun eigen praktijk, waarbij ze onderzoeken wat de 'werkzame factoren' zijn van hun aanpak en wat het effect is op de leerlingen. Hierover wisselen zij uit in interviewvorm, en werken toe naar een gedeelde aanpak.

IN DE PRAKTIJK

Differentiëren in de brede brugklas

Op het CSG Prins Maurits in Middelharnis loopt een pilot brede brugklas met de niveaus vmbo-kader, vmbo-tl en havo in één klas. Het docententeam wilde meer handvatten om te differentiëren, zodat ze leerlingen goed kunnen begeleiden naar een passend niveau. Om de uitgangssituatie en behoeften in beeld te brengen, hebben we klassenobservaties gedaan bij meerdere vakken, en gesprekken gevoerd met docenten en leerlingen. Daaruit is een professionaliseringstraject voortgekomen, waarbij de docenten handvatten krijgen om te differentiëren in hun eigen vak. Dit werken de docenten uit in een plan van aanpak en concrete (les)materiaal, dat ze zelf kunnen testen en implementeren.

Contactpersoon: Karin Smit
k.smit@uu.nl • 06-12798916
uu.nl/onderwijsadviesentraining/vo

CLIL (tweetalig onderwijs): Content and Language Integrated Learning

Our CLIL courses and workshops provide you with practical skills and a solid background in CLIL for teaching and organising CLIL at t-vwo, t-havo and/or t-vmbo, or primary schools. In CLIL, a subject and a second language are taught simultaneously: students use language to learn, whilst learning to use language. We offer CLIL courses at schools to help teams with various topics, such as how to work with language aims, making sure texts and materials are at the right (CEFR) level, or learning to handle feedback in a CLIL class.

CLIL COMPLETE

Do you want to learn about or improve your CLIL teaching methodology? This practical 4-day course deals with the following core topics:

- what is CLIL
- active learning
- encouraging speaking
- vocabulary
- encouraging writing
- understanding input
- handling feedback
- European and international orientation

The emphasis is on experiencing a variety of CLIL-focused activities and creating your own ideas and materials for lessons. The CLIL Complete course is open to teachers from all schools, and suitable for new as well as experienced teachers. The course can also be taken in part, or we can set up a series of workshops especially for your school.

CLIL COACHING COURSE

Are you a CLIL coach or CLIL teacher playing a supporting role within the tto department? This practical 2-day course helps you enhance your role as a CLIL coach by expanding your coaching skills, sharing experiences with other CLIL coaches, and designing a personalised and practical action plan to further strengthen the implementation of CLIL at your school. The course is open to teachers from all schools.

CLIL QUICK SCAN

A CLIL Quick Scan can be done at your school and is designed to give your school a detailed overview of the current status of CLIL in your organisation. A typical CLIL quick scan takes two to four days, including lesson observations and interviews with staff and pupils. It yields a detailed report providing advice and a practical action plan for improving the implementation of CLIL at your school. It offers an ideal opportunity to take your CLIL department to the next level, or to prepare your school for an inspection visit. Suitable for tto coordinators or those in managerial positions. Available on request.

INSPECTION VISITS

Do you need support in preparing for the next Nuffic inspection visit? We can guide your team in preparing the necessary documents and getting ready for interviews. Available on request.

CLIL/EMI: TRAIN-THE-TRAINER

Our train-the-trainer programme trains you to become a CLIL/EMI trainer and sharpens your coaching skills. It is active and participatory, informative and hands on. You work at designing a curriculum for a group of teachers and develop your skills as a group facilitator and coach. Programme available on request.

Contactpersoon: *Ivana Brasileiro Reis Pereira*
i.brasileiroreispereira@uu.nl • 06-48434785
uu.nl/onderwijsadviesentraining/vo

IN PRACTICE

Differentiating content and language & handling feedback

Teachers at the tto department at Revijs Lyceum Doorn wanted to learn to differentiate better between content and language aims. Also, they wanted new ideas on how to provide effective language feedback if you're not an English teacher. To help with this, we've set up a series of workshops.

First, using theories of active learning and dual-focus instruction, teachers worked on choosing the right language focus in content lessons. With practical examples and exercises that were directly applied to their own lessons, the teachers explored how their students' English was best supported with instructions and materials at the right (CEFR) level. Eventually, teachers created a 'language plan' for the tto department describing language aims per subject and year.

The second part of the course focused on feedback as an important tool for teachers, especially when students' levels of English vary. Many teachers don't feel confident giving feedback, notably when it comes to grammar and punctuation. Six types of feedback were practised in groups and tips were given for feedback on spoken versus written language. After the workshops, all training materials were bundled in a folder, so that ideas and inspiration can continue to be shared in the department.

Aansluiting vo–wo

Aansluiting vo–wo gaat over een goede overgang voor leerlingen naar het wetenschappelijk onderwijs. Maar het gaat ook over het goed begeleiden van leerlingen bij het maken van keuzes. Daarom organiseren we workshops en bijeenkomsten voor decanen en mentoren. Daarnaast organiseren we gastcolleges op school om leerlingen kennis te laten maken met de wetenschap. Alle activiteiten staan op uu.nl/aansluitingvowo.

WORKSHOP(REEKSEN) VOOR DECANEN EN MENTOREN

Ieder jaar organiseren we verschillende workshops gericht op het verder ontwikkelen van vaardigheden, en kenniscafés gericht op kennisdeling. Voorbeelden van onderwerpen die aan bod kunnen komen zijn: vraaggestuurd coachen, academische transitie, interesseontwikkeling bij jongeren en studiekeuze bij selectieve studies.

GASTCOLLEGES OP SCHOOL: DE RECTOR'S LEAGUE

Om leerlingen kennis te laten maken met de wetenschap en met verschillende opleidingen, geven UU-docenten in de Rector's League gastcolleges op school. Zij vertellen over hun vakgebied aan leerlingen uit 4, 5 en/of 6 vwo. De Rector's League kan bijdragen aan de oriëntatie op een vervolgstudie en als inspiratiebron dienen voor het vinden van een onderwerp voor het profielwerkstuk.

THEMABIJEEKOMSTEN

We organiseren themabijeenkomsten om kennisdeling te bevorderen. Hierbij komen recente onderwijsontwikkelingen, vaardigheden voor decanen en mentoren en nieuwe wetenschappelijke inzichten aan bod.

ADVIES EN ONDERSTEUNING

Naast de activiteiten voor decanen en mentoren, kunnen scholen ook bij ons terecht voor advies over thema's als academische vaardigheden, onderzoekend vermogen van leerlingen en datageïnformeerd werken. Wil je er meer over weten? Neem dan contact met ons op. Bekijk ook ons aanbod over academische en onderzoeksvaardigheden in hoofdstuk 1 en over datageïnformeerd werken in hoofdstuk 2.

U-Talent

Naast deze aansluitingsactiviteiten biedt de Universiteit Utrecht ook activiteiten voor leerlingen en docenten gericht op verdieping en verrijking op het gebied van alfa, bèta en gamma. Dit gebeurt binnen het U-Talent programma, een samenwerking van de UU, de Hogeschool Utrecht en partnerscholen uit de regio. Alle U-Talent activiteiten van de Universiteit Utrecht vind je op u-talent.nl.

Onderwijsadvies & Training helpt scholen om hun leerlingen goed voor te bereiden op het wetenschappelijk onderwijs.

Contactpersoon: Susanne Jansen
s.jansen2@uu.nl • 06-38687869
uu.nl/aansluitingvowo

Over ons

Onderwijsadvies & Training (O&T) ondersteunt onderwijs-professionals gedurende hun hele loopbaan. We verbinden kennis uit de wetenschap met de onderwijspraktijk om tot nieuwe perspectieven te komen. Wij bieden maatwerk-oplossingen bij onderwijsvraagstukken, en geven scholen en opleidingen onderwijskundig advies.

O&T is onderdeel van de Universiteit Utrecht (UU). De UU heeft een lange traditie van samenwerking met scholen voor voortgezet onderwijs: bij het opleiden en bijscholen van leraren, bij onderwijsontwikkeling en bij het uitvoeren van onderzoek. De UU werkt continu aan actuele thema's gericht op het verbeteren en begeleiden van het onderwijs.

NIEUWSBRIEF

Op de hoogte blijven van onze activiteiten voor het voortgezet onderwijs, ons onderzoek en (cursus) aanbod? Meld je dan aan voor onze nieuwsbrief: uu.nl/onderwijsadviesentraining/vo

CONTACT

Heb je vragen, interesse in ons aanbod of behoefte aan een oriënterend gesprek? Neem dan contact met ons op.

030 253 2261

onderwijsadviesentraining@uu.nl

uu.nl/onderwijsadviesentraining/vo

SAMENWERKEN

Op het gebied van het voortgezet onderwijs werken wij veel samen met scholen, opleidingen en docenten aan de kwaliteit van onderwijs. Dit doen wij onder meer met de volgende partners:

- AOS-HUM
- CED-groep
- Departement Educatie & Pedagogiek (UU)
- Freudenthal Instituut (UU)
- Graduate School of Teaching (UU)
- Hogescholen (pabo's en lerarenopleidingen)
- Oberon
- Schoolbesturen
- Surf
- U-Talent

Graduate School of Teaching: ook na je opleiding!

Wil jij meer weten over een eerstegraads lesbevoegdheid of een extra lesbevoegdheid in een ander schoolvak? De Graduate School of Teaching van de Universiteit Utrecht biedt verschillende opleidings-trajecten om een eerste- en/of tweedegraads lesbevoegdheid te behalen in een van de 18 schoolvakken in het voortgezet onderwijs. Ook organiseren we meerdere keren per jaar lezingen op het snijvlak van theorie en praktijk en zorgen we na je opleiding voor professionele bij- en nascholing. Nieuwsgierig naar ons aanbod? Kijk op uu.nl/gst.

